

Bilden av en klassisk klass är kass

BÅSTAD
Skolan är inte alltid vad den synes vara. I varje klassrum finns en stamäldste, en förstaklasspassagerare och en Jan Myrdal - pojkar som använder rummet som arena.

Teorin och formuleringarna är Gunilla Molloys, som var gårdagens föreläsare på Apelryds jämställdhetsvecka.

Gunilla Molloy undervisar annars vid institutet för språk och litteratur vid lärarhögskolan i Stockholm. Hon har en rejäl erfarenhet av klassrumssituationer, med 25 år på högstadiet bakom sig.

På Apelryd handlade det åter om makt - denna gång över klassrummet. Huvudsakligen lärare från hela landet hade sökt sig till konferensen, där Gunilla Molloy talade om de dolda mönstren som reducerar kvinnors makt och tystar flickor.

Nyckelordet

"Formuleringsprivilegiet" var nyckelordet genom föreläsningen. Här drogs både Jan Myrdal och Jackie Collins in i skolfrågan:

- Myrdal myntade begreppet 'tantsnusk'. Men det Jackie Collins romaner handlar om i undertexten är kvinnors sätt att skaffa sig den makt de tycker sig ha rätt till. Därför berör hennes annars torftiga texter, hävdade Gunilla Molloy.

- Jan Guillou har skrivit motsvarande romaner - fast med män. Det kallas inte

makten över sitt eget liv i vår kultur.

Men i skolan, och redan under lärarutbildningen, försvinner de kvinnliga författare som skulle vara vägledare.

- Mary Shelley är ett bra exempel. Hennes roman Frankenstein har allt, liksom hennes biografi. Men hon förringas till en känd mans dotter i litteraturhistorien.

Manlig litteratur

Så fortsätter det - med närmast total manlig dominans i skolans litteraturantologier. "Stamäldsten" bestämmer vad kunskap är.

- För att vi ska kunna ta makten över ämnet, måste vi känna till de kvinnliga författarna, påpekade Gunilla Molloy.

- Vi måste också våga tala om den 'förbjudna' litteraturen.

En snabb rundfrågning på jämställdhetskonferensen visade, att de kvinnliga lärarna läst "tvivelaktiga" böcker som Barn 312, Borta med vinden, Öster om Eden, Kulla-Gulla och mycket annat som man inte gärna talar om.

- Vi väljer böcker där vi kan känna igen oss. Genomgående handlar det här om den unga flickans väg ut i livet, och det motstånd hon möter när hon vill ta makten över sitt eget liv, förklarade Gunilla Molloy.

Möblera om

Klassrummets klassiska möblering med kateder och bänkrader är ett hinder, som Gunilla Molloy ser det.

- Bryt upp möbleringen, re-

ducera lärarens roll till handledarens, gör ett flerstämmigt klassrum.

Flickornas utrymme

Det ger flickor mer utrymme, hävdar Gunilla Molloy. I den gamla situationen tillåts pojkar spela ut.

- Skapa ny kunskap, och bryt invanda mönster, manade Gunilla Molloy kollegorna, väl medveten om att det är det svåraste som finns.

Hur förstaklasspassageraren kom in i bilden?

Mannens språk

Det handlade om Gunilla Molloys beskrivning av läraryrket på en sådan mans eget språk:

"Ansvar för relativt stora gruppers kreativa utvecklingsarbete, föreläsare över breda fält och med belysning av samhällsproblem, samt personalvård i en av Sveriges största organisationer. Beslut fattas ungefär varannan minut".

- Ta makten över språket, kunskapen, ämnet och rummet, sammanfattade Gunilla Molloy på Apelryd.

I dag föreläser Bam Björling från Kvinnoforum om unga kvinnor och kvinnokampen. På torsdagen handlar det om idrottens arbete för jämställdhet.

I går satt kvinnliga lärare på skolbänken på Apelryd - för att höra Gunilla Molloy tala om makten i klassrummet. Det handlade bland annat om att bryta upp den klassiska möbleringen, vilken kvinnorna gjorde på en kafferast...

EVA KILLBERG